

Risalelerde insana verilen istidatların sınırsız olduğu söyleniyor. Bizdeki anlama kapasitesi de sınırsız mı? Risaleleri anlama konusunda bazıları çok çabuk anlarken, bazıları anlamakta zorluk çekiyor. Konu hakkında bilgi verir misiniz?

Burada sarf olunan "sınırsızlık" tabiri, nispi bir tabirdir. Kabiliyetlerin mükemmelliğine ve genişliğine işaret eden sembolik bir ifadedir. Yoksa sınırsızlık ve ezeli olmak sıfatları sadece Allah'ın Zatına ve sıfatlarına mahsus şeylerdir.

Mesela kainatın büyüklüğüne işaret etmek için "**namütenahi**" tabiri kullanılır, sınırsız veya buna benzer tabirlerde de aynı maksat için sarf ediliyor.

Yukarıdaki mülahazaca insanın anlama ve idrak etme kabiliyeti de sınırlıdır. Lakin her insanın idrak ve anlama kabiliyeti ve kapasitesi aynı ve eşit değildir. İnsanlar anlama noktasında muhtelif tabaka ve sınıflara ayrılmıştır. Kimisi anlama noktasında avam iken kimisi havas, kimisi de vasattır.

İdrak ve anlama noktasında insanın eğitim ve yetiştirme şekli de çok önemlidir. Yani doğuştan gelen kabiliyetler eğitilip işletilmez ise insan o noktada eksik ve kaba olarak kalabilir. Zaten insanların anlayışça muhtelif tabakalara ayrılmasının en önemli sebebi eğitim ve öğretim faktörüdür.

Lakin avam insanların hissiyat ve idrakine müraat etmek, yani onların seviyesine inip öyle konuşmak Kur'an'ın en bariz bir mucizesi ve belagatıdır. Sair kelimeler ve kitaplar gibi sadece bir tabakaya hitap etmiyor, bütün tabakaların hissiyat ve idrakine göre konuşuyor. Risale-i Nurlar da Kur'an'ın manevi ve hakikatli bir tefsiri olduğu için aynı özelliği taşımaktadır.

Üstad Hazretleri insanların fehim ve zekaca binlerce tabakalarda olduğunu şu şekilde beyan ediyor:

"Evet, Kur'ân, bu kâinat Hâlık-ı Zülcelâlinin kelâmı olarak rububiyetinin mertebe-i âzamından çıkararak, umum mertebeler üstüne gelerek, o mertebelere çıkanları irşad ederek, yetmiş bin perdelerden geçerek, o perdeler bakıp tenvir ederek, fehim ve zekâca muhtelif binler tabaka muhataplara feyzini dağıtıp ve nurunu neşrederek, kabiliyetçe ayrı ayrı asırlar, karnlar üzerinde yaşamış ve bu kadar mebzuliyetle mânâlarını ortaya saçmış olduğu halde, kemâl-i şebâbetinden, gençliğinden zerre kadar zayi etmeyerek, gayet taravette, nihayet letafette kalarak, gayet suhuletli bir tarzda, sehl-i mümteni bir surette, her âmiye anlayışlı ders

---

verdiği gibi, aynı derste, aynı sözlerle, fehimleri muhtelif ve dereceleri mütebayın pek çok tabakalara dahi ders verip ikna eden, işbâ eden bir kitab-ı muciznümânın hangi tarafına dikkat edilse, elbette bir lem'a-i i'câz görülebilir."(1)

"Meselâ, Cenâb-ı Hakkın kâinatta olan tasarrufunun keyfiyeti, ancak bir sultanın taht-ı saltanatında yaptığı tasarrufla tasvir edilebilir. Buna binaendir ki, **يَوْمَاسْرَسُورَعَالِيَاءُنْمُخْلَرَا** âyetinde kinaye tarîki ihtiyar edilmiştir. Hissiyatı bu merkezde olan avâm-ı nâsa yapılan irşadlarda, belâgat ve irşadın iktizasınca, avâmın fehimlerine müraat, hissiyatına ihtiram, fikirlerine ve akıllarına göre yürümek lâzımdır. Nasıl ki bir çocukla konuşan, kendisini çocuklaştırır ve çocuklar gibi çat-pat ederek konuşur ki, çocuk anlayabilsin. Avâm-ı nâsın fehimlerine göre ifade edilen Kur'ân-ı Kerimin ince hakikatleri, fehimlerine insanların ,Yani .anılmaktadır ile **التَّزْلَاتُ إِلَهِيَّةٌ إِلَى عُقُولِ الْبَشَرِ** göre Cenâb-ı Hakkın hitâbâtında yaptığı bu tenezzülât-ı İlâhiye, insanların zihinlerini hakaikten tenfir edip kaçirtmamak için İlâhî bir okşamadır. Bunun için, müteşabihat denilen Kur'ân-ı Kerimin üslûpları, hakikatlere geçmek için ve en derin incelikleri görmek için, avâm-ı nâsın gözüne bir dürbün veya numaralı birer gözlüktür."(2)

(1) bk. [Sözler, Yirmi Beşinci Söz, Birinci Şule.](#)

(2) bk. [İşârâtü'l-i'câz, Bakara Suresi 23. Ayet Tefsiri.](#)